

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos polttör egyezri hirdetéskél 10 Hl., többzetri hirdetéskél 14 Hl. — Hivatalos hirdetéskél minden szó 4 Hl. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába köldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Laptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába köldendők. Kéziratokat nem köldünk vissza.

B a b é r k o s z o r ú .

1878—1903.

A napot nappal kergető idő egy *ilyen koszorúval* jelzett meg egy *negyedszázadot* f. évi június hó 27-én *Éles Károly* sümegvárosi tanító és lapszerkesztő életfolyásában.

És még hozzá az ártatlan gyermeklelkek és az ezek jóvendőjeért remegve aggódó szülők ünnepi hangulata volt a keret ehhez a rögtönzött, mesterkéletlen, de felemelő és hatásos — *emlékezéshez*.

Huszonöt éve ugyanis, hogy *Éles Károly* a nevelés és tanítás lángbuzgalmú apostola. Határkőnél áll tehát Ő, melyen akarva-nemakarva, olvasnia kell a letűnt hosszú esztendő nyomát. De Ő olvashatja is büszkén, felemelt bátor fővel, mert rajta lángbetűkkel e szó, e kiáltó ige vezet: *a kötelesség, a cselekvés igaz embere voltál!*

Megállapodunk mi is e határkőnél, noha Ő szívesen elvonna attól minket, mert az ő puritán, egyenes lelke idegenkedik minden csillogástól, minden személyi kultusztól, azonban mi nem is a pusztá ünneplés, mint inkább a *tanulás* és *okulás* céljából mérjük végig hálás tekintetünkkel ezt a negyedszázados multat, hogy annak egyes mozzanataiban újra lássuk azt az *erkölcsi erőt* és *nagyságot*, melynek áldásaira nekünk s városunknak oly nagy szüksége legyen.

Huszonöt év! Sok is, kevés is!

Csekély az örök Mindenség, a világ, a népek, a nemzetek, országok, vagy akár az emberi nagy alkotások életszakaszaihoz mérve. De elég sok, hosszú, sőt *számottevő* egy ember életfolyásában a *cselekvés*, a *tett* és *munka* mezején. Különösen mégis számottevő a *nevelés* és *tanítás* nagy és nemes munkájában.

És ha erre a huszonöt éves munkás életre oly édesen megnyugtató tudattal s önérzetes büszkeséggel tekinthet vissza valaki, mint méltán visszatekinthet *Éles Károly* ünnepeltünk, *csak* győztes vezérként pihentetheti tekintetét a borostyánon, melyet a hevülő ifjúság zajos öröme, a szülők és vezető körök elismerő részvétele, de főképp az Ő pályatársai: a *mi* szívünk örvendező megdobbanása fűz homloka köré.

És miért? Mert ő *híven* szolgálta azt az ügyet, melynek javára felesküdt, még mint ifjú. Mindez óráig ugyanazon lélek vezette és vezeti, melynek ereje áldást fakaszt, áldást hint.

Az Ő *tanító-lelkének* idealizmusát édes gyönyörrel szemlélem és ünneplem is ma, mint a tanító nagy hivatására, nemes munkásságára fényt, melegséget, termékenységet árasztó égi napsugárt.

Ő igaz buzgósággal, önmagáról sokszor szinte elfeledkezve s csak a mások javát: a *jövő nemzedék* javát kereső lelkesedéssel szolgálta — *hivatását*. Valóban a gyermekszív romlatlan talajának a művelője s az élet küzdelmeire előkészülő apró emberek tanítómestere Ő.

Ellestem nem egyszer — lopva — úgy tanítás közben. *Nevelve tanít*. A lélek erejével kelti életre tanítványáiban a tudás és ismeret alvó rügyeit. — Istenének nem az ajkon, de szívében őrzött és minden tettében megnyilatkozó mélyes szeretése: *intés*; egyszerű, puritán lelkének hamisítatlan hazafisága: *példaadás*; hazaszeretetre lelkesítő szava: *gyújtó tűz* a fogékony, ifjú szíveknek.

Szóval: Ő igazán *nemzeti* napszámosa minden szép, jó és nemesnek: vallásnak, hazafiságnak, kulturának, a gyermekszív és — lélek jóvendő boldogulásának.

De ez, mint nevelő és tanító: *Éles Károly*. Ezzel csak félig mutattam be őt. Szülővárosának, kire büszkén tekinthet minden sümegi, igaz, javát s boldogulását munkáló fia Ő. Mert mindennapi szoros lekööttsége mellett ott találjuk Őt az iskola falain kívül is minden mozgalomnál. Vagy van-e egyesület, intézmény, társulat, melynél Őneki rész ne jutott volna. És ami felemelő, ami különösen tiszteletre kész: Ő *érdek nélkül* tesz, fárad a közjóért.

Már 10 esztendő óta vezeti lapunkat: a *Sümege és Vidéke*-t, meg nem alkuvó, a közérdeket pártatlanul szolgáló szellemben. Int, kér, buzdít s ha kell ostromoz, sújt tolla fegyverével.

De dacára, hogy szigorú ítélő, — kedves, őszinte, lekötelező jóbarát, pályatárs. S hogy mennyi szeretettel csüng a köznép érdekeinek javán, kiérzik minden szavából, sőt tanubizonyosságát adja tetteiben is.

Egészen a közjónak és hivatásának szentelte eddigi életét.

Sőt láncolatosan folytatja a megkezdett utat, — példát adva a korban és munkában utána jövőknek!!

A sümegi kaszinónak, polg. önképzőkörnek, a r. kath. legényegyesületnek, a fürdő r.-társaságnak, a lövőegyesületnek, az önk. tűzoltóegyesületnek, a sümegi kath. tanítókörnek, a *zalamegyei ált. tanítótestület sümegi járáskörének* stb. egyesületeknek részben alapító és választmányi tagja; részben elnöke, alelnöke, jegyzője. Szóval nemcsak *nevét*, hanem *karját, munkásságát* is odaadta a közjó szolgálatára.

Az Ő huszonöt éves pályafutása tehát tiszteletreméltó és nemes hivatásához mindenképpen méltó, — értékes eredményekben gazdag életszakasz volt és fölötte érdemes arra, *hogy folytatása következék.*

T. I.

ÉLES KÁROLY.

Sümege született 1859. december hó 16-án; (a nevenapja január 28-án van, de nem szokta megtartani). Itt végezte elemi és középiskolai tanulmányait is. Tovább képzésre Csúrgóra ment, hol mint a m. kir. áll. tanítóképző jeles növendéke, 1875-1878 évek között tartózkodott.

Megszerezve a tanítói oklevelet, 1878. év őszén, mint gyakorló tanító megkezdte szülővárosában áldá-os népnevelői működését, mit 1883 nyaráig mindig sikeresebb eredménnyel folytat. Ezen évben N.-Perkátára kap meghívást, hol négy évet tölt buzgó munkában. Ekkor egy esztendeig Pakson találjuk őt, honnan 1888 évben visszatér újra Sümege s azóta itt tanít, oktat, nevel. Majdnem egy generációt adott eddig volt növendékeiben a hazának és társadalomnak. Kezdetől fogva agilis szorgalommal és tevékenységgel vesz részt minden közérdekű mozgalomban s mint a lapok f. szerkesztője, 10 esztendő óta ügyel, örködik, dolgozik a közjó érdekében.

Éljen Ő!

H.

Tollhegygyel.

Tollhegyre veszek Éles Károly, nem azért azonban, hogy a szokott módon gáncsoljak, de hogy csevegjek rólad szeretettel egyetmást, Te jóra való magyar néptanító.

Ritka madár a pillangó; ritka teremtmény az okos patikárius; ritkán sovány a pap; ritkán beteg a cigány; ritkán szerény a néptanító. Ezt az ismert magyar közmondást lecáfoltad, mesterünk: Éles Károly, kiről — mindnyájunk ünnepnapján — méltán zeng a dicsőítő ének. Kit közhasznú munkálkodásáért, sok oldalon szerzett érdemeiért jussal dicsér ma Sümege minden emberfia.

Beszéljünk tehát szerénységéről, igaz magyarságáról.

Jubileum! Tanító jubileum! halljuk az előző igazgató ajkairól. — Mi közben Papp József kartársad és igaz tisztelő barátod előlép egy ékes *babérággal*, mit hármasszintű, — *magyar sinű* — szalag fűz össze; míg a többi — a pályatársak, — ölelésre állanak készen. *Éljen* harsan a tanulóserég ártatlan szívéből, mi pedig mind-mind osztatlanul lelkesen tapsolunk.

De hol az ünnepelt? a hős? hol vagy *Éles Károly?*

A felfedező utra, a keresésedre indult hivedik kis csoportja megtalál végre az iskola hátsó udvarán, hol tolmácsolja is szándékát, hogy Téged látni akar a soraiban, mert ünnepelni óhajt.

És Ő, a jubiléus?! — A jubiléus sápadt arcán a boszuság színjátéka jelenik meg s hogy az ünnepeltetéstől megmenekedjék, — megfele-

kezve arról, hogy állépte az életkor delelőjét: *örögsorba (?)* lépett, ifjúként szaladva hátrál barátaitól, csak hogy kikerülhesse a neki fásasztó, terhes ováidót.

Igen! megfut az *ünnepelt*, de nyomban követik ám a többiek. Hanem mit sem használ a szép szó, a könyörgés, a *fenyegetés*. (Hozzá vezénylése az egész közönségnek. —)

Mig az egyik kartársnak a mentő gondolata mégis hat. Egyszerre a *Te igaz magyarságodra* apellálnak mindannyian, melyet az átnyújtandó babérkoszorú nemzeti szalagja akar előtted jelkepezni, kefejezni.

S csakugyan, szent jelvényünk csodát művel! Éles Károly megáll és eszmél! A borús arca kiderül, a haza mélyesges szeretése könnyet lop a szemébe. Igen! a nemzeti szent klenódium ünnepelhetővé, kezes bárányá teszi — a *tulsszerény magyar tanítót*.

Hanem csitt! Itt áll előttünk! Csak lopva, míg ő elmereng, emlékezzünk meg valamiről.

Kondor bátyánk birósága idején, városunk tanácsházából utra indult a jelszó: *Haladjunk!* Hanem a *haladjunk* komissiónak szörnyű fejlődést okozott: *de hat először is miben?*

Erre az érdemes komissió sokáig *álongált*, mignem az egyik komissárius indítványára elhatározottat a következő: „Hogy városunk érdemes közönsége a gyakori kérdézősködéstől megmentessék és a tolongó (?) vidéki sokaság Sümege város utcaín kérdezés nélkül utazhassék, az útcák megkeresztelendők és leendő neveik a sarkokra felirandók.” Sőt az érdemes bizottság ugyanekkor szigorú komolysággal kimondotta azt is: „Nehogy János háza, Kis-Cell avagy Devecser mintájára történjék ám ez a *haladás!*”

De hogy mégis miként, ahhoz a Te esszed kellett: *Éles Károly*.

És így, ekkor született újja Töled minden sümegei utca *succának*, diákosan: *sukkának*.

Hej! de sok kellemes (?) pilula jutott Neked ezért, jószágos Károly pajtás! Neked, a *cses* sikkasztó művészetnek. Hisz minduntalan kíváncsiaskodtak Nálad az *értelmentlen és gonasz gánccoskodók*: *Édes Éles!* miért *ukka* az utca Sümegeben?

Minket, barátaidat, hivedidet meggyőztél akadémiái érvelésseddel, hanem az idegenek!!

Oh volt erre is orvosság! Ezek alkalmatlankodásától megóv immár ama bölcs tanácsi intézkedés: „A csavargó vidéki népségnek szigorú büntetés terhe alatt tilos az *ucca* és nem *ukka* felirat alatti oláfkodás.”

Sőt, hogy ezen szigorú intézkedés olvasásától is elriasztassék minden becsületére s tisztességére féltékeny halandó, minden uccajelző mellé oda iratott: „Az *Alongálás* őt pöngő birság alatt tiltatik.”

Hej! hanem azóta nincs is *oláfkodás* és *alondgálás* a mi *uccuccáinkon*.

Én is sietek minden ily tábla alól, különösen ma, hogy mielőbb *Hozzád jutva, én Édesem! szívemre ölelhessek*.

K. J.

AZ HIRLIK,

hogy ÉLES KÁROLY immár huszonöt éves tanító és tíz esztendő s hirlapíró.

hogy ÉLES KÁROLY ünnepelésén senki sem fért meg a bőrében, mindenki ki akart ugrani belőle örömeiben.

hogy ÉLES KÁROLYT az iskolaudvar fásított, bokros hátsó részében kurucokkal fogadták és ünnepelték az *egy edényelvű madárkái*. (De csak az erősebb nembeliek!)

hogy ÉLES KÁROLYT egyik tisztelő hive és barátja elvtársi elragadtatásában imigy köszöntö: „Öreg, ha kibírad a *huszonötöt*, szívből kívánok hozzá még ugyanennyit, de a *másik felével*.”

hogy ÉLES KÁROLY huszonöt éves tanítói működésének megtatása az év végi „Értesítőből” csak a szedőgyerek figyelmetlenségéből és szórakozottságából maradt ki.

hogy ÉLES KÁROLYT, mint tanítót mindenki szereti, meg tanítványai is; de mint szerkesztőt, féli a kiadótulajdonos a „Hármas”-kal együtt.

hogy ÉLES KÁROLY ünnepeltetésé perceiben elvesztette a fejet és hogy azt egy tanító-kisasszony találta meg.

hogy ÉLES KÁROLY-nak felmondták *bálsét* elleni biztosítást „Az I. Osztrák Biz. Társ.-nál”.

hogy ÉLES KÁROLY tanítói fizetésének *jubiliuma* alkalmával történt megkétszerezését a „Sümegei Thermal hidegfürdő” részvényeinek a beváltására ajánlotta fel.

hogy ÉLES KÁROLY újság szerkesztői tiszteletűjéből alapítványt tesz le a „Pester Journal” kezelésé mellett a kontárkodó tolt-szárágók mielőbbi összerokkantása céljaira.

hogy ÉLES KÁROLY házassodik — asszony nélkül.

hogy ÉLES KÁROLY soha sem politizált, mert ő többre becsüli Pólikát, mint a politikát.

hogy ÉLES KÁROLY mikor alszik, dudál, mint egy portugál.

hogy ÉLES KÁROLYNAK legkedvesebb nótája: „Nem kell nekem feleség, mert az fránya mesterség; tele van az mérőggel, mint jaz gimelts füreggel. Tarara bunsztú!...”

hogy ÉLES KÁROLYNAK a laptulajdonos előre megjósolta, hogy őt be fogja csapni és meg fogja csalni négy szemé dacára.

hogy ÉLES KÁROLY nem rokonszenvez a helyi m. kir. posta férfitagjaival, (*egy van: a főnök Szedő*) mert félti tőlük a szerelmesleveleit.

hogy ÉLES KÁROLY a sümegei káplánnak felmonda az elvtársi barátságot.

hogy ÉLES KÁROLY nem is sejtí, ki az a

T. I.

A becsapott újságcsináló.

— A Sümege és Vidéke eredeti tárcája. —

Hiába! mégis csak boldognak mondhat minket a kerek nagyvilág, mert nálunk még ez is sikerül. Persze! a *diszkrétio*, nem más, aminek betudhatja a mi jó újságcsinálónk ezt a kis hamisságot. Megkíméltük volna e rendellenességtől, hogy belekontárkodunk a művészetébe, de hát minek is van szerelem, — azaz: csak *egy* újság — a vidéken?

Természetes! mi másképp történt volna akkor minden, ha a boldog emlékü *„Hiradó”* születése előtti időszakában ki nem mult volna az ő életerős pajtása — elől. De hát késő e kesergés.

Hanem lássuk csak, hogy is volt.

Hajdanában-danában itt ezen a tájon lakott egy maroknyi kis nép, mely békés családi viszonyba olvadva, együtt érzett — a *titolódsás-ban*. Különösen zártpeccés némaság ült a férfiakokon. Ma persze szokatlanul hangzik ez a fülnek; de hát nagyot változott ám azóta a világ bolondos kereke!

Hanem, hogy örökdíszo marad-e e visszasírt kornak s a benne élő csendes embereknek eme fennen magasztalt sajátossága, azt felesleges is bizonygatnom.

Manapság a *diszkrétio hiányában* meg nem történhetnék, hogy még az újságcsináló is becsapható legyen.

Huszonöt esztendeig nyelte a *szegény* az iskola levegőjét, no meg a porát is, mert tanító volt egy személyben a mi megénekelt újságcsinálónk. — A város népének apraja nagyja talpon volt a negyedszázados jubileum napján (?) s csakúgy tolongott a tömeg az ünnep színterére: az iskola tágas udvarára.

„Hosszanna neked ünnepeltünk” hangzott minden ajkáról, midőn jószágos alakja feltűnt az apró gyermeknép élén a tanítóbócsinák. — És véghezvitt a nem lett a lelkes ünnepelésnek.

Méltán megillette Őt a szeretet, a hála és tisztelet eme megnyilatkozása, sőt ha másképp történik, vagy *pláne semmi történiük mind-ebből*, a hátatlanság bélyege jegyzi meg mindörökké a népet, mely e bünt elkövette.

Hát még a boldog est, a fényárban úszó nagyterem díszes ünnepelő serege, (?) mely assz-tal mellé telepszik, hogy itt folytassa a nagy nap emlékezeit! (?)

De hiszen én tulajdonkép nem azért fogtam tollat a kezembe, hogy referátát adjak az ünnepi hangulatról. Hisz mindezt együtt éltük át, (?) erre ma már senki sem kíváncsi.

Hanem az igenis érdekes, hogy az ünnepelt tanító, ki *10 esztendőön keresztül* csinálja nekünk a hangulatot újságja hasábjain, miként került tollhegyre éber örködése dacára is a saját lapjában. (?)

Ő lesz legjobban elképedve, midőn a hamisság e szörnyű büntét mások újságjából fogja először megismerni. Mert ne gondolják kérem, hogy őt talán kitüntették egy tiszteletpéldánnyal ezen ünnepi számunkból. Korántsem!

Neki megnyomtatuk a saját — önkészítette újságját, hogy gyönyörködjék benne, míg mi az ő háta mögött mulatunk az ő becsapásán.

De jaj lesz nekünk! Szegény hátunk. Jó, hogy hárman vagyunk az imposztorok. Kettő pláne boldog házas, azaz: feleséges közülünk. Csak én, én a szegény, no meg Ő is... De hisz tudják kérem, hogy ép ez a szerencsém, mert régi igazság: a varjú... stb.

Mennyit sügtünk-bügtünk, míg e puccs sikerült. Hárman valánk az összeesküvés szervezői, de hátunk megett egy jól szervezett, mindenre kész nemes gárda. Ép azért. édes Szer-

kesztőnk! nem ajánlom ám a — legénykedést. Maga szemérmes, akár csak egy *felsőbb leány*, tulszerény, akárcsak egy *magyar néptanító* (ép alkalmas hur — a csifításra!). Gondoljon Ön a *ritka* szép hajára, melynek visszafelldő szálai most égfelé merednek, hogy jöhet idő, midőn minden, — hiába esett bosszankodása következtében — elhullatott vagy tán kitépett hajfürtjeit megsíratja. — Hisz együtt érzünk mi is — Hármas — Önnel és méltányoljuk fájdalmas töprengését. De lássa, mindezt szépségkőn kikerülhetne volna, ha másképp kezdi s folytatja ezt a terhes életet.

Nem vigyázott kellően a napokra. Nem kellett volna mindennap egy-egy újabb örközöld levelet betűzni abba a koszorúba, melyet minden embernek, tehát Önnek is égi angyalkezek fonnak meg az ébredő élet hajnalhasadásakor. Engedte volna elfonnyadni, meghalni e szépséges koszorút, akkor, oh akkor, higgye nekünk, meg lett volna kímélve mindenkorra hasonló merénylétől.

Láttam Őt sápadt asszonyos arccal, — emlékezzék csak! Talán most is hasonlólag meg-inog e sorok olvasásánál. Pedig tudhatná, hogy nemcsak egyedül Ön, többen, igen sokan vagyunk, kik nem vagyunk a fetizmus hivedi: mi is Önben az érdemet és nem az embert ünnepeljük. Igaz est is, de amennyiben *érdemes ember*.

Vegye megemlékezésünket e lap hasábjain oly jó szívvvel, mint azt tettük; hisz csakis ez volt egyetlen útja-módja annak, hogy Őt ünnepeljük.

És ha majd haragja, neheztelése lecsillapul, ha ismét „fauntartott elvei” szerint élheti derűs napfajt, nímékedjék azon a bevált igazságon: omne trinum — perfectum. A *„Hármas mégis csak tökéletlenek.”*

T. I.

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hétre 10 fillér, 1 hónapra 18 fillér, 3 hónapra 48 fillér, 6 hónapra 84 fillér, 1 évre 120 fillér. — Hívtetésnek minden szöveg 4 fillér. — Hívtetésnek és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába köldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Leptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába köldendők. Kéziratokat nem köldünk vissza.

Jámbor tervek.

Jámborul forog minálunk a világ kereke. Leörli a napi dolgot ma úgy, mint holnap. Ballagunk szépen, csöndesen a megszokott kerékvágásban. Elvégezzük, amit éppen a sors elénkbe rak, de a megszokott sablontól nagy ritkán térünk el, a kerékvágásból csak hébenkorban zökkenünk ki. És e kizökkenés is csak azért van, hogy holnap újra visszatérjünk a régi csapásba.

Igy azután nem megyünk előbbre egy lépést sem. Mig körülöttünk élénk, mozgékony eleven élet uralkodik, s rajta vannak, hogy a haladás szekeréről le ne csöppenjenek: addig mi — legfőlegbe beszélünk sokat, tervezünk nagyokat és — nem teszünk semmit.

Pedig a mi közönségünk vezető embereiben megvan a fogékonyság és érdeklődés minden jó, hasznos, üdvös eszme iránt. Ez a fogékonyság neki-neki is búzdu, néhány gyűlésben kifejezést is nyer, azután egyszerre, mintha, hideg zuhanyt bocsátának rá egyszerre leohad, elalszik. Az érzékenyebb keblekben rezeg a sajnálkozás húrja bizonyos ideig, a többi, a nagy közönség elfeledi, jár a megszokott útján s ezzel vége.

Ezért nem sikerül Sümege semmi, marad minden a régiben, csak a panasz és sopánkodás lesz erősebb, hangosabb, hogy pang minden, nehé az élet, sok a teher, nincs kereset, jövődelem.

Ilyen körülmények között szinte csodálkozunk kell, hogy még van egy-két olyan férfita társadalmunknak, aki legalább a fölmerülő eszméket rokonérzéssel fogadja, megszívleli s megvalósításukra a kezdő lépéseket meg is teszi. Csodálkozunk kell, hogy ezek is el nem csüggedtek, bizodalmutukat, kedvüket el nem vették, mikor látják, hogy igyekezetök haszontalan s fáradságuk sorsa, hogy kishitűségbe, közönybe vagy oktalan megcsontosodott konzervatívizmusba fullad bele.

Ez az oka annak, hogy évek hosszú során át egyetlenegy alkotásra rá nem tud mutatni Sümege társadalmá. Tervezni: terveznek eleget; indítványozni: indítványoznak még többet; de tenni: nem teszünk semmit. Seholy annyi bukkott eszme vagy félbenmaradt ügy, annyi törtremény vagy sikertelen kísérlet, mint nálunk.

Sokszor rámutattunk mi már erre a szomorú tünetre. Mindhiába. Sorsunk, hogy ha valamelyik úton elindulunk is, odajussunk, ahova a mádi zsidó.

Sok sirhalomra tudnánk hivatkozni, amelyek elföldelt eszmékre, tervekbe borúlnak rá. Egyik-egyik sírnak a dombját reg be földte a feledés moha, másoké ott áll frissen a ráhalmozott föld még ki sem szikkadt, meg sem száradt.

És vannak eszmék tervek, amelyek most fekszenek a kórágyon. Egyik mellett ott állnak a doktorok, szeretnék életre

támasztani, de hajh! akiknek az életerőt kellene nyújtani, nem törődnek a beteggel. A másiknak szegénynek még doktora sincs. Magára hagyatva fetreng ágyán s néma, egyedül való fájdalomával várja a halált.

De elég volt a képes a beszédből! Lássuk a haldokló leányzókat, ezeket még a nyilvánosság friss, éltető levegője életre támaszthatja. Az elhangzottakat talán az itélet harsonája sem ébreszti életre.

Egyik a tejszövetkezet. Sok irott és élő szó hangzott el ebben a dologban. Volt egy sereg ujságciikk, több gyűlés, értekezés, kapacitálás: eredmény ma sincs. Mig nálunk röptül a szó, szövdött a tervezgetés, folyt a rábeszélés, addig a szomszéd községekben megcsinálták ezt a gazdasági szempontból oly fontos és jelentős szövetkezetet. Nálunk — úgy látszik — a nemes igyekezet és fáradság a nagy közönség félénkségén, közönyén, tudatlanságán megtörik. Bizony szomorú, hogy kisebb községek, alig számottevő falvak jobban felfogják a maguk érdekeit, mint Sümege, amely szeret a városi titulussal kérkedni s mig azok a tett emberei, addig a mi községünk lakossága a jámbor óhajítás terén marad.

No, a heti marhavasárok ügyével ennyire sem vagyunk. Mikor az eszme lapunkban fölvetődött, milyen örömmel fogadták: no ennek meg kell lenni, addig nem nyugszunk. Most azután azt

A fohász.

Isten! ki fenn trónol az égbe' . . .
Im leborulok itt elédbe!
Lehajtom gondokkal terhelt fejem,
Az élet küzdelmét már érzem.
Megtörve kezdem el imánkat:
Dicsőség legyen az Atyának!

Uram, hallgasd meg kérésem,
Elhagy a hit — megtört reményem . . .
Körüitem bűn és súlyos átok . . .
Könnyeim közt — csodára várok . . .
Ne hagyj elveszni a — világnak . . .
Dicsőség legyen az Atyának!

Hallgat a kis madár az ágon,
S a harang megkondul a tájon . . .
Fent ragyog a hold szelid sugára,
Hallgass. Uram, a megtérő szavára!
Nyújts vigaszt — végén az imának:
Dicsőség legyen az Atyának!

Horánszky Margit.

A viszontlátás.

— A Sümege és Vidéke eredeti tárcaja. —

A kényelmesen berendezett garzon lakásnak nappali szobájában ketten ültek: a házi gazda, Erdős Elemér és most érkezett vendége, Kovács Dezső, aki bevégezvén tanulmányait, egy évig külföldön volt, hogy tapasztalatokat gyűjtsön s tanulmányait bővítse. Ma érkezett vissza szülővárosába. Első útja kebelbarátjához, Elemérhez vezetett.

Rendkívül meleg üdvözlés után Dezső uti eleményeiről beszélt barátjának, azután hirtelen, minden átmenet nélkül mélabús hangon folytatta:

Mégis különös, hogy az ember szíve mily változó. Hisz az emberi test alkatörései csak minden hét év alatt változnak át, ujnának meg az anyagcsere által — ezt mondja a tudomány — miért van hát, hogy a női szív rövid egy év alatt ugy megváltozik?

— Kérlek, barátom — válaszolá Elemér — te csak nem akarsz nekem hinni. Szavamra mondom, hogy Juliska most sem érez másként, mint egy év előtt. Szíve most is a tied. S most már bizonyosan tudja itthon léted, epedve vár, mig te itt sötét gondolatokkal foglalkozol. Szívedbe a féltés ördöge ütött tanyát és feketének látod, azt, ami a legtisztább, a legfehérebb, a helyett, hogy meggyőződni iparkodnál helytelen föltevésed alaptalanságáról.

— De a hír barátom! A kósza hír és Géza levelei mind azt mondják, hogy bizony Juliska legkevésbé sem utasította vissza a fiatalemberek hódolatát, sőt a te udvarlásodat nagyon is nyíltan fogadta. Sétakocsizásuk alatt te voltál boldog kísézőjük, páholyukban állandó helyed volt, — egyszóval nyílt dolognak tekintette mindenké, hogy te vagy a szép Kalmár Juliska vőlegényjelöltje. — Lásd — engedj meg, hogy fájdalommal elragad, — de keservesen esik, hogy egy forrón szeretett leányban és egy kedves barátban annyira csalódnom kellett.

Erdős Elemér a pamlagon kényelmesen elnyújtózva hallgatta barátja keserű kifakadásait s mig kezei idegesen simogatták selymes

szőke bajusza szálait, gondolatai azzal foglalkoztak, miképpen kellene ezt a meggyökeresedett Othelót a jó utra téríteni, azokat az ideákat a fejből kiverni és meggyőzni arról, hogy ő nem akarta barátja ideálját meghódítani és ezt nem is tette. Ha udvarolt a leánynak — azt csak idő töltésből tette és nem is vették másként. Ő jól tudja, hogy Juliska csak Dezsőt szereti, de mit ér mindez, ha Dezső kételkedik szavaiban. Amint barátját ismeri, tudja, hogy ez nem fog lépéseket tenni, hogy megbizonyosodjék Juliska érzelmeiről, inkább kész lesz makacsságában újra elutazni és a leány nem mehet utána, hogy visszahívja.

Hirtelen jó gondolata támadt. Felugorva a pamlagról barátja elé lépett:

— Várj Dezső, egy eszmém van, s neked el kell azt fogadnod, ha nem akarsz két szívet — már mint Juliskáét és a tiedet megsemmisíteni. Kissé különös eszme, de azt hiszem meg fogja hozni a kívánt eredményt. De add szavad, hogy megteszed azt, amire kérlek.

— Hagyd el, barátom. Egész életünk csalódások láncolata és már megszoktam, hogy sorsom ugy vegyem, mint egy megmáshatatlantény, amit egy felsőbb lény bocsát rám. Sorsom az, hogy folyton csalódom abban, kibe a legnagyobb bizalman helyezem. Talán már nem is olyan nagyon fáj ez a szív, mit az érzelmeink középpontjának neveznek.

Elemér azonban nem állt el tervétől és anynyi érvet és okot hozott fel annak a bizonyítására, hogy Dezső kapitulálni volt kénytelen.

Délután azután dobogó szívvel, de még mindig kételkedő gondolatokkal lépte át Juliskáék la-

látjuk, nyugszik az érdemes képviselőtestület, az elöljáróság és nyugszik az ügy maga is.

Most olvassuk a kiscelli újságból, hogy a földművelésügyi miniszter megengedte Kis-Cellnek a heti baromvásárt. Kis-Cell hát megelőzött bennünket. Nálunk vagy fél éve utasították az elöljáróságot, hogy tegyen lépéseket érte, de számottevő lépésről biz Isten nem tudunk. A képviselőtestület egyetlen egy tagjának sem jutott eszébe, hogy az ügy mi-benlét felől kíváncsiskodják. Belevették a jegyzőkönyvbe, a következő gyűlésen ráütötték a hitelesítés pöcsétjét s ezzel megtették a köteleességet. Könnyű köteleesség! Az elöljáróság éppen ilyen könnyen vette, nem tett semmit és Sümeg — heti marhavásár nélkül marad.

Minek is. Van Szent-Gróton, Kis-Cellben, egyebütt. Sümeg és vidéke hajtsa oda marháit. Hogy piaci forgalmunk máholnap a minimumra süllyed, az az elöljáróságnak, képviselőtestületnek — Hekuba.

Kéjutazás Sümegetől Keszthelyig.

Hej, milyen másképpen hangzanék ez a szó fölünkben — ha nem Tapolcán át vezetne. Így azonban a sümegi meg a Sümeg vidékebeli embernek jókora vargabetűt kell csinálnia, míg vasuton Keszthelyre jut.

Ez a vargabetű most eszembe juttatja, hogy mennyi szép fáradság, igyekezet, följárólt áldozatkészség dől a dugába, mikor Dániel volt kereskedelemügyi miniszter odakiutotta a Sümeg-keszthelyi vasútnak: *Halt!* Érdemes erre vizsgálódni. Ugy volt az kérem, hogy a vármegye is már megszavazta a vasutat, de a kegyelmes úr szerint vasut a tapolcavideki fillokszera sűjtotta vidéknek kellett! Így esett bele a fillokszera nem csupán a sümegi és vidékebeli szőlőkbe, hanem a vasutunkba is.

Hej pedig de sokat vártunk ettől a vasuttól! De hiába sopánkodunk a multon. Majd talán a ránk következő tizedik generációt kidrúkolja ezt a vasutat is, ha ugyan akkor is vasuton és nem röpülő gépeken történik a közlekedés. Hát amilyen lokálpatrióta vagyok, szörnyen irigylem, hogy fölünk nem egyenesen vezet a sínpár a szépséges magyar tenger immár elsőrendű fürdőjébe, Keszthelyre. Hanem azért alig vártam, hogy megtegyem a vargabetűt Tapolcán át.

Három hétig a nebulók nem eresztettek. Végre ütött a záróra, a gyermekeket szülőik két hónapi gyönyörűségére hazabocsátottuk s másnap jó kománkkal és kegyeres társammal utnak indultunk.

— Jegyet kérek Keszthelyre, zengem be a vasuti állomás kis négyesgü ablakán.

kásának küszöbét. Ott minden a régi volt. A piros székfűk, a nefelejts szemű lobélik, a büszke rózsák most is mosolyogva tekintettek rá, még a Sajó kutya is farkesóválva üdvözölte, mint régebben, mikor jogász korában ebben a házban mindennapos vendég volt.

Kopogására csengő leány hang felelt s ő belépeve maga előtt látta a leányt.
Dezső! Juliska! hangzott egyszerre, azután pár pillanatig szótlanul nézték egymást. Oh a szerelem oly gazdag érzelemben és oly szegény szavakban. Pár pillanatig boldog volt Dezső nagyon, de azután ismét felütötte fejét lélkében a feltékenység, hátha nem szereti a leány már s a viszontlátás csak azért kedves neki, mert régeu nem látta s csak pillanatig tartó, muló öröm az a bájos leány arcán. A kétkezdés győzött a szerelemben és meghajtva magát, mosolyogva mondá:

— Nagyon óhajtottam látni, Juliska kisasszony. Erdős Elemér is megkért, hogy mentsem ki őt, mivel ma nem teheti tiszteletét, sürgős ügyei elutazni készítették. Azonban búcsu üdvözletét általam küldi e levélkében.

Így szólt és átadta Juliskának a levelet, szemé azonban fürkészőleg vizsgálta a lányka arcát, hogy minő hatással lesz rá Elemér neve, elutazása és levele.

Juliska édes mosollyal az ajkán átvette a levelet és letéve az asztalra, minden zavar és pirulás nélkül azt felelte, hogy sajnálja Elemért, hogy el kellett utaznia s így nem lehet tanúja arra való örömeinek, hogy Dezsőt újra viszontláthatja oly hosszú idő múltán.

— Nem lehet, csak Tapolcáig. Hatvan fillér. Megvolt a jegy s belecselődöttünk egy poros, megviselt, rozoga kupéba. Szegényt bizony félig megrágtá a fillokszera s úgy megsír, megajgat az utban, akár a kenetlen talicska.

Muzsikaszóval indultunk utnak. Jó északi szél játszotta a primet s a vonat adta hozzá a kontrát, hogy az öreg Csabi sem különben.

Tapolcára szerencsésen megérkeztünk. No, a komám mégis csak jobban az istenek kegyeltje, mint én. Őt már itt részesítették az utazás kéjeiben. Ő szállott le jegyekért. Negyedóra múlva tér vissza, emlegetve bizonyos zalai nyavalyát, amelyik essék belé a vasúthba. Nagy tolongás vala a pénztár előtt. Egy kövágóorszi ember tolokodás közben kivágta nem a követ, hanem — a koma tyukszemét. Úgyes ember lehet! Nem kellett neki a Zsiga borbély borotvája, csak amolyan középszerű csónak csizmájával hágtott a koma — cipőjére. Csakhogy benne volt a lába is és lábán a tyukszeme. Feje azonban egészen szerencsésen került ki a veszedelmes forogtatóból, mert csak a kemény kalapját törték be, azt is csak balfelől. Persze, azért balsors!

Hosszú várakozás után megint megszólal a mozdony basszusa: Töff... töff... s mi megyünk vágyaink Mekkájá felé.

Az én vágyam erősebb volt, mint a komáé. Ő kedélyes diskurzusba merült néhány utassal, én meg, nem hiába vágyaim magasabbra vonnak, fölmásztam a kalauz kukollájába. Igaz két zsebkendőm olyan lett, mintha Belzebubné aszszonyság törölte volna meg velők a fiacskáit, de a fölséges panoráma dűsan kárpótolt a 12 fillérrét, amit a mosónőnek adok.

Nem először láttam e vidéket. Láttam sokkal alkalmasabb pontokról is, mint a vasuti kalauz kukollája, de szépsége mindannyiszor megbűvöli lelkemet. Olvassátok el Eötvös Károly munkájából. Nekem a gyönyörűség rezeg át lelkemen, ha visszagondolok rá s szeretnék leborulni, hogy imádjam a magyarok Istenét, aki nekünk a földnek ezt a bűvös-bájos pontját adta.

A vonat elég gyorsan halad tova. Balról elmarad az isteni táj remek hegykupjaival, vonatunk immár a Balaton partján fűt. A nagy magyar tenger szelidebb haragban van, mintha bántaná a vonat egyhangú zakatolása. Habra hab tolu. Hullám oszlik, hullám támad szakadatlan sorban, amik üdvözetet hoznak onnan át a somogyi síkról a zalai hegyeknek. Lelkem belemélyed a nagy vízbe, nem hallom a vonat kerekének dűbörgését, de szívem-lelkem hallja a hullámok édes, ritmikus csobbanását, amint táncot lejtve sorjában sietnek felém.

Elmarad Balaton-Györök, el a Szent-Mihály-hegy kis kápolnája, el az apró állomások: Vonyarc-Vashegy, Gyenes-Diós. Egyszer csak a koma hangja riaszt föl elmélyedésemből:

— Szállj le, koma a magasból, Keszthelyen vagyunk!

Keszthelyen mindössze ötödfél óráig időzhet a sümegi ember, ha egy nap akar hazazónázni.

Még ebéd előtt megsejleltük hát a Balaton Muzeumot. Sági János, a Balaton kultusz emelésének fáradhatatlan harcosa kalauzolt bennünket, magyaros szíveséggel s élénk tempera-

Vidám csevegés közt telt el a délután. A mama is látható örömmel fogadta a hazatért Dezsőt, hiszen már régen egymásnak szánta a fiatalokat.

Az est kezdte bontogatni sötét fátyolát, mikor Dezső a búcsuzásra gondolt. A délután folyamán meggyőződött, hogy Juliska csakugyan nem változott. Elemér barátja pedig csak az ő kedvéért járt ide oly gyakran és azért fogadták oly szívesen. Ami legjobban meggyőzte, az asztalon levő és még mindig felbontatlan levélke volt. Azt gondolta ki ugyanis Elemér, barátjának meggyőzésére, hogy menjen az el Juliskához és jelentse az ő elutasását. Ha Juliska szereti Elemért, sajnálkoznál fog nagyon és a levetség észrevehető lesz rajta, mit Dezső tudni fog mire magyarázni. Azután a leány bizonyosan iparkodni fog a levelet felbontani, hogy az eltávozott kedves búcsuszavait lássa s talán pár könnyet hullasson a sorokra. De a levél most is ott fekszik érintetlenül, pedig elég alkalma lett volna a leánynak, hogy elolvassa. Juliska a konyhára is kiment, hogy a vacsora iránt intézkédjék, de a levélre nem gondolt.

Mikor azután másnap Elemérral együtt újra látogatást tett és újra meggyőződött, hogy a pletykák rossz akaratu rágalmak — akkor már hitt. Ma Dezső a legboldogabb vőlegény, aki boldogságát annak a levélkének köszönheti, mely a Juliskáék asztalán felbontatlanul hever.

Lévai Béla.

mentummal magyarázva a muzeum érdekes tárgyait. Köszönet érte.

E tárgyak két teremben vannak elhelyezve. A régiségtár kevésbé érdekelt, mert a mi gazdagabb Darnay-muzeumunkból ismerem az ott kiállított dolgokat. A természet- és néprajzi muzeum már most is lebilincselte figyelmemet, pedig még csak a kezdetén vannak. Érdekes és igen tanulságos intézete lesz ez Keszthely városának. Gyors fejlődése hamar kiemelni majd kicsi fészkből, hatalmas arányokat fog ölteni s mint kultur-intézmény megismertet a multtal, a Balaton érdekes és változatos természeti világával s a magyar nép lelkületének, izlésének, istenadta észbeli tehetségének és ügyességének látható bizonyítékait nyújtja a muzeum néprajzi részében.

Keszthely közönsége hálás lehet e muzeum lelkes megteremtői iránt, a Balatonvidék népe pedig vegye meleg szeretetébe és pártfogásába ezt az intézményt, amely mindenek elsőbb rendű feladat: a magyar nemzeti kultúra szentséges szolgálatában áll.

Ebéd után a *Hullám* teraszáról néztem a Balatont. Ugy vonzott, úgy csalogatott habjai közé, pedig hűvös, szeles idő volt. Az édes csábitásnak végre is engedtem. A víz 15 R fok volt, azért a koma őrt állott a parton, hogy bele ne „jegelődjem”. Nem esett baj.

Az idő visszaindítani készítették. Mikor elhangzott a vasuti *Tessék beszállni!* fölhívása, egész népáradat lepte meg a kocsikat. Zsörtölődés, bosszankodás, kiabálás, tolongás verte föl a pályaudvart, amelybe elenyészett a kis *Zolti* fiú siránkozása, aki a mamájától vett búcsut, hogy Sümege a nagymamához jöjjön vakációra. Megigértem, hogy ügyelek a fúcskára. Am a népár elszakított tőle. Helyünket átengedtük asszonyoknak, gyerekeknek s mi vagy 15-en hely nélkül maradtunk. Végre is egy I. osztályu kupében helyeztet el bennünket a kalauz. Hosszasan kelle várni. Egy pógár szörnyen dűhös is volt, verte a kupé ablakát torka szakadtából kiabálva: *Induljunk, induljunk!* Mikor ez sem használ, leszállott s gyalog elindult — Gyenes-Diásra. Mint mondta, igen sürgös volt az útja.

Egyszer csak megrándult a vonat teste, a gép rákezdett egyhangú muzsikájára s töff... töff, töff... töff, zónáztunk visszafelé.

Mikor a sümegi állomáson a kupéből kiszálltunk, olyanok voltunk, mint a kupé pamlagának vörös bársonya. A melegség fött rákká pirította arcunkat, holott csak 16 fok meleg volt. Hát a kánikulában!

Azért sümegi magyarom, ne utazz te Keszthelyre. Vagy ha utazol, tedd meg utadat kocsin.

Zóna.

Gyűlés a községházán.

Sümeg képviselőtestülete július 3-án rendkívüli közgyűlést tartott. Jelen voltak: Pozsonyi József városbíró, Malomsoki János jegyző, Dörnyei Dénes, Epstein Vilmos, Ereki István, Fekete József, Holba József, Lukonich Gábor dr., Mojzer József, Németh János plébános, Scheiber József, Sipos József és Sümegi Tivadar.

Miután a mult közgyűlés jegyzőkönyvét felolvasták és hitelesítették, Pozsonyi József tudatta, hogy a zárda-iskola ügyében hívta össze a képviselőket, mert a szerződés jóváhagyása elé nehézségek emelkedtek. Erre Németh János plébános ismertette a zárdaügy mai állapotát. Nevezetesen a vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1897-ben és a legutóbbi szerződés között lényeges eltéréseket lát. Ilyenek:

- 1) A plébánia és a Ramassetter-ház telkének átcserelése.
- 2) A város jövőbeli kötelezettsége az iskola fenntartását illetőleg.
- 3) A tanítók szerzett jogai.
- 4) A szerzetesrend meg nem nevezése.

A miniszter szóbeli megbeszélés útján óhajtott volna e nehézségeket elhárítani. Mint megírtuk, Sümeg képviselőtestülete Eitner Zsigmond országgyűlési képviselőt kérte föl, hogy az összehívandó bizottságban a várost képviselje. Ellenben Hornig Károly báró püspök annak a kijelentésével, hogy a zárdaügyet a szívén viseli, ezt saját személyes vagyonából felállítatja, azonban a szerződésben semmi olyast nem kívánt, ami a törvényekkel ellenkeznék, éppen azért a szóbeli tanácskozásra kiküldöttet nem nevezett meg.

Az erre vonatkozó iratok felolvasása és tudomásul vétele után a képviselőtestület Németh

János indítványára elhatározta, hogy úgy a vallás- és közoktatásügyi kormányhoz, mint a püspökhöz kérvényt intéz, amelyben hangsúlyozva, hogy a város a maga hatáskörében mindent megtett a leányiskola érdekében, arra kéri meg őket, hogy a fennforgó nehézségeket eloszlatni s az intézet utjából minden akadályt elgördíteni kegyeskedjenek.

A kérvény fölterjesztésével az előjárásogot bízták meg, utasítva, hogy benne sürgősen járjanak el.

Lukonich Gábor dr. tudatta a képviselőtestülettel, hogy a szombathelyi gyermekmenedékháznak Sümege főiskola lesz a felügyelettel őt bízta meg. Az első gyermek Borbély János nevű s az 1476-ik számon viseli, f. hó 2-án érkezett meg Sümege.

Ezután két illetőségű ügyet tárgyaltak le s ezzel a gyűlés széleszlott.

H I R E K.

Kerelem. Az évnegyed kezdetén tisztelettel kérjük a közönséget, hogy az előfizetést megújítani s a hátralékokat beküldeni sziveskedjék. A lap tetemes költségbe kerül s ezt csak úgy fődözhetjük, ha a közönség meghozza azt a csekély anyagi áldozatot, ami a lap előfizetésével jár.

Jegyzők, és tanítók 4 K kedvezményesen áron rendelhetik meg lapunkat.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

— **Kinevezések.** A király Drahanovszky Géza aranyosmaróti ügyészségi ügyészt a perlaki járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki. — Jankovich László gróf főispán Barkóci Lászlót tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

— **Esküvő.** Korányi Pál zalaegerszegi vasúti tiszt ma, vasárnap délután egy órakor tartja esküvőjét Löwy Mariskával a sümegei izr. templomban.

— **Himen.** Bricht Manó tanító eljegyezte Klinger Alajos kedves leányát, Annát, Holicseről.

— **Záróünnep.** A sümegei állami reáliskola évszázó ünnepe június 28-án az intézet rajztermében szépszámmú vendég jelenlétében folyt le. Az ünnepség sorrendje következő volt:

1. **Üdvözlő.** Énekelt a daloskara Wiesinger Károly tanár vezetésével.
2. **A dalnok** búja. Szavaltta Kis Károly II. oszt. tanuló.
3. **Kellemen** Károly dr. igazgató jelentése a lefolyt iskolaévről.
4. **Népdal-egyveleg.** Énekelt a daloskara.
5. **Kakasülön.** Monolog. Előadta Gold Jakab IV. oszt. tanuló.
6. **Jutalmak** szétosztása.
7. **Himnusz.** Énekelt a daloskór.

— **Halalozás.** Fischer Sámuel, városunk egyik köztisztviselőjében állott polgára e hó 3-án délután hosszas szenvedés után meghalt. Temegetése sümegei házából a csabrendeki zsidótemetőben ma lesz. Utolsó útjára tisztelőinek őszinte részvétele kíséri. Özvegye a közetköz gyászjelentést adta ki: Özv. Fischer Sámuelné született Böhm Netti úgy a maga, mint alulírottak és a kiterjedt rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel tudatja, hogy forrón szeretett férje, Fischer Sámuel f. hó 3-án este 6 órakor hosszas szenvedés után, életének 81-ik, boldog házasságának 51-ik évében jobb létre szenderült. A meghaldogult földi maradványai e hó 5-én délután fél 5 órakor fognak a csabrendeki izr. templomban örök nyugalomra helyeztetni. Sümege, 1903. július hó 4-én. Béke lengjen porai fölött! — Fischer Lipót, fivére. Brückner Karolin, szül. Böhm, Blauhorn Róza, szül. Böhm, sógoróné. Böhm János, Böhm Izrael, sógorai.

— **Értesítők.** A sümegei állami reáliskola értesítőjét, amely az intézet 46.ik évről szól, Kellemen Károly dr. igazgató szerkesztette. Az értesítőt Wiesinger Károly tanár érdekes ítleírása vezeti be, amelyben Ausztriában és Felső-Olaszországban tett tanulmányutját írja le vonzóan. Ezután az igazgató számol be a múlt év összes mozzanatairól, ismertette az intézet külső és belső életében előfordult eseményeket és az iskolai élet állapotát. Az iskolában az igazgatón kívül 5 rendes tanár, 2 hitoktató és 2 külső tag tanított. Házi és irodai felszerelésre 104, a szer-tárakra 414, a tanári és ifjúsági könyvtárra 484, a segítő könyvtárra 89, összesen 1151 K-t költöttek. A teljes felszerelés 32780 K. 20 f. A segítő egyesület bevétele 2521 K 44 f, kiadása

208 K volt, tehát 2818 K vagyonnal rendelkezik. Az intézet alapjai: a) fenntemeltett segítőalap, b) a tápintézeti alap: 4044 K 60 f, c) Ramas-satter könyvbeszerző alapja: 2000 K, d) Édes-kuthy 1200, e) Gerzso: 400, f) Koh Ignác: 200, g) a sümegei izr. nőegys. alapja: 200 K. Az utóbbi 4 alap a tanuló jutalmazására szolgál. Az utazási alap 102 K 49 f. Az ifjúsági zászló-alap 412 K 71 f. Az értesítő ezután megad minden szükséges felvilágosítást a jövő évet illetően. Az értesítő a tanuló névsorával zárul. Az I. osztályba 30, a II-ikba 26, a III-ikba 18, a IV-ikbe 15 tanuló járt. Összesen 89, akik közül végzett 84. A tanulók tisztán magyarak voltak, Róm. kat. 57, ev. ref. 2, ág. ev. 1, izr.: 24. Helybeli 49, zala 22, a többi elosztott. Sikerral végzett 69 (82%), megbukott (17,8%). Az intézetet melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

A községi népoktató intézetek értesítőjét Bánfi Alajos igazgató szerkesztette. Benne van az ovó, az elemi és fiú leány, továbbá a felső leány és az inasiskola múlt évi ismertetése. Az ovóba 90—100 kisdéd járt, az elemi iskolába 292 fiú és 281 leány, a felső leányiskola I. osztályába 10, a II-ikba 12 tanuló iratkozott be. Az ismét-lőbe 75 fiú és 51 leány volt, míg az inasiskola három osztályát 90 tanuló látogatta. A főszzeg mintegy 900 tanuló rög. Hozzávetőleges szá-mítás szerint mintegy 200 gyermek marad el az összes népoktató intézetekből, ami leginkább a kisdédek és a mindennapi iskolát végzetek sorából kerül ki. Részbe van benne annak is, hogy a fiúiskola V. VI. osztálya hiányzik.

— **Készthelyi képviselőtestülete** rendkívüli közgyűlést tartott június hó 25-én. Ezen a vá-rosról bejelentette az iskolaszék átiratát, mely-ben az köszönetet mond azért, hogy a képviselő-testület a községi elemi iskolai tanítók fizeté-sét drágassági pótlék címén 10 százalékkal emelte. A közseg határában gyakorolható vadászati jog bérbeadásakor tett intézkedéseit a képviselőtes-tület tudomásul vette. A városról bejelentette a iskolaszék átiratát, mely szerint a gazdasági is-métlő iskola — tekintettel arra, hogy a város lakossága ipar és kereskedelemmel foglalkozik, a helyi iparos és kereskedő tanulók szakisko-lakban, a leányok pedig két helyi polg. leány-iskolában nyerne oktatást — szükségtelen. A képviselőtestület utasította az előjárásogot, hogy a szóban forgó ismétlő iskola létesítésének kö-telzettsége alól való fölmentés iránt a vármegyei közigazgatási bizottsághoz tegyen fűterjeszt. A közigazgatási jegyzői állás betöltésére előterjesztett javaslatot a képviselőtestület elfo-gadta. A javaslat szerint a közigazgatás jegyző évi fizetése 1400 K és 400 K lakbérátalányban, az adóügyi jegyző évi fizetése 1400 K és 300 K lakbér általányban állapított meg.

— **Ünnep a készthelyi kat. főgimnáziumban.** Burány Gergely dr. címzetes főigazgató s a kész-thelyi főgimnázium nagyereméi igazgatói Péter és Pál napján töltötte be tanári működésének 30-ik évét. E szép alkalommal a főgimnázium tanári kara ünnepélyt rendezett igazgatója tisz-teletére. A jubileum emlékére a tanári kar 82-és koronás alapítványt tett Burány neve alatt, melynek kamatait minden évben egy jóviseletű kat. tanuló kapja. A tanári kar részéről Pákor Adorján prem. kanonok üdvözölte az ünnepel-tet. Táviratilag fejezték ki szerencsekívánatai-akat: Hornig Károly br. veszprémi és István Vil-mos szombathelyi püspök; Kunc Adolf dr., a csornai rend prelátusa; Kránic Kálmán vesz-prémi kanonok, a szombathelyi premontrai tanári kar, Simon György dr. püspöki titkár és az ün-nepeltnek sok tanítványa.

— **A vasárnapi munkaszünet** új rendje Sümege ma lép életbe. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a boltokat 10 órakor bezárják.

— **Értesítés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1903. június 18-án 38512. sz. a. kelt engedéllyel az 1903/4 tanév kezde-tén megnyílik a szentgotthárdi áll. főgimnázium VI. osztálya is, ennél fogva az 1903/4. évre az I—VI. osztályba lehet beiratkozni. Szentgotthárd város kedvező fekvése, szép vidéke, egészséges, tiszta levegője és vize nagyon jó hatással van a tanulók testi és lelki fejlődésére. Az a körü-lmény is ajánlja ennek az intézetnek a látogatá-sát, hogy valószínűleg nem lesz sok tanuló s így az iskolában minden tanulóval többet lehet fog-lalkozni. Szentgotthárd város az állami vasutak fővonalá (Budapest—Grác) mellett fekszik s azért az ide-oda való utazás könnyen és gyorsan meg-történhetik.

— **Menetrend.** A Balatontavi Gőzhajós Tá-rsaság menetrendjét meghozattuk. Az érdeklődők a lap kiadóhivatalában megtekinthetik.

— **Országos vásár.** A sümegei sarlói vásá-ron, amelyet július 2-án tartottak meg nem volt marhavásár. A járás területén, Óhidon előfor-dult száj- és körömfájás miatt hirtelen beszünt-tették. Így az egész vásár igen silány volt. A baj közvetlen a vásár előtt lépett föl, nem is tud-ták kellőképpen közhirre tenni, hogy a vásár

elmarad. Jöttek hát messze vidékről az állatok. A jámbor polgárok dagadó reménnyel hajtották barmaikat, hogy kitűnő vásárt csapnak. Hanem azután meggyűt az orruk, mikor a város végéről visszaterelték őket. De van a magyarnak esze! Csaptak a lókat mellett s Nyirlak táján olyan fiókmarhavásárt, hogy csakúgy hangzott. A hely-pénzszedő azonban sirva nézhet a fiók-vásárok után. Folyamodnak, hogy augusztus 4-én pótvá-sárt tarthassanak.

— **A vármegye hivatalos lapja.** Megjelent a vármegye hivatalos lapjának, a *Zala vármegyei Hivatalos Lap* első száma. Bódy Zoltán és Kauf-mann Mátyás vármegyei aljegyzők szerkesztik. Első cikkét Csertán Károly alispán vármegyénk nagy szülőltének, Deák Ferencnek szenteli. A ke-gyeletes szép sorokban föl hívja vármegyénk köz-zönségét, hogy a *Deák Ferenc tanulmányi ösztön-díj* címen létesítendő alapra adakozzék. Az ado-mányokat augusztus 31-ig kell Zalaegerszegrre küldeni az alispánhoz, mint a Deák ünnep ren-dező bizottságának elnökéhez.

— **A néphank kölfőkődése.** A sümegei Nép-bank volt helyiségéből Erek István házába a Deák Ferenc uccába költözködött át. A pénzü-m-tézet mintegy 80 éven át volt előbbi helyiségé-ben, a Kossuth Lajos-uccai Epstein-féle ház eme-létén. Érdekes volna tudni, ugyan hány adós, hány betevő és hány K fordult meg e hosszú idő alatt a volt helyiségben.

— **Selyemtenyésztésünk.** Hazánk 1902-ik évi selyemtenyésztésének kimutatását megkaptuk. Ebből közöljük a következő érdekes adatokat: Az egész országban 2667 községben 94605 csalá-d 1342125 kg gubót termelt, 2418627 koronát keresett. A selyemparral foglalkozók keresete 1538283 koronára rugott. *Zala vármegye*ben 65 községben 494 család üzte a termelést. Eredmé-nye 3865 kg. 20 dkg. gubó, 6904 K 23 fillér keresettel. Sümege, 1902-ben 11 tenyésztő 351 kg. gubót termelt és 635 koronát keresett. Átia-gos keresete egy tenyésztőnek 57 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 82 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkez-dése óta 1957 koronát fizettek ki a községben. Szederfaállomány: Közterületeken lombszedésre alkalmas szederfa van 54 drb., esik átlag egy-egy tenyésztőre 4 drb. Megjegyeztük, hogy az egész országban a múlt évben egy tenyésztő volt, aki 82 koronát keresett és ez sümegei tenyésztő volt. Ennél nagyobb keresete egy tenyésztőnek sem volt. Szolgáljon ez buzdításul s karolja fel népünk ezt a szép, hasznos hajtó keresetmódot.

— **Gyűnnek a katonák.** Nagy gondban fő a Kis Örmester feje. A jövő osztoztörőkön gyűnnek a katonák. Persze a legtöbb házigazda nem valami édes örmest várja katonáikat. Nem is csoda! Századokon át csak Európa volt a ma-gyar emberre a katona. Az Eralóma minden ré-széből összeverődött zsoldos had átka volt a magyarnak, vérebe nevelődött hát, hogy nem kell katona. De most édes magyar véreink, hon-védeink jönnek. Fogadják hát őket igaz magyar szívvel és vendéglátással. Mert ők e hazának édes fiai.

— **Gyermekek a vasuton.** Június 30-án Ko-csis (Mékli) József kis gyermekei ott játszadoz-tak a vasut mentén. A kis 2 éves Anna egészen a sín mellett foglalt helyet. Éppen ekkor jött a bazzi ut mellett levő őrház felől a vonat. Mikor a gépész észrevette a gyerekeket, elkezdett rögtön sipolni, de már a vonatot nem lehetett tel-jesen megállítani. Szerencsére a gép a kis Annát csak félrelökte, úgy hogy ez leröpült a pálya testéről. Mint élettelen darab fát vették föl a kis lánykát, aki azonban később magához tért és semmi baja sem lett. Ime az őrzőangyal munkája. A szülőket azonban felelősségre vonják.

— **Tizenkét ajándékkönyv.** Ez az a páratlan kedvezmény, amiben a *Magyar Hirlap* az előfi-zetők karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei, — jobbára érdekesregény, — tehát egy egész kis könyvtár a *Magyar Hirlap* meg-lepően bőkezű ajándéka a saját közönségének. Ahány hónapig *egyvelegben* előfizetje valaki a *Magyar Hirlap*-nak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. Aki például július elsejétől kezdve járta a lapot december végéig, annak a kiadóhivatal annak idején hat kötet regényt küld. Ezek közül az ajándékköny-vek közül egy fölöttébb érdekeset mutatványul már most, július elején szétküld a *Magyar Hir-lap* előfizetőinek. A *Magyar Hirlap* ismét hámu-latos, szinte rendkívüli munkát végzett a sajtó

— **Új dohánygyár.** A kormány új dohánygyá-rat akar alapítani. A Nagykanizsán megjelenő Zala Közlöny a gyárat Kanizsának szeretné biztosítani, mert városuk részesült eddig a leg-kevesebb állami támogatásban, mert ott már úgy fennáll egy magán dohánygyár, a kiskani-zsai eleven parasztlányokból jó munkaerő ke-rülne ki, a kanizsai víz és levegő jó, alkalmas telek is van. A lap tette hívja föl az intéző-körököt.

szolgálat terén. Utólérhetetlen volt abban, ahogy a világraszóló, s annyi izgalmat okozott szerb királydrámáról a legpontosabban, a legmegbízhatóbban s a legrészletesebben tájékoztatta olvasóit. *Mindent a közönségért!* ez a jelszava a *Magyar Hírlap*-nak. Ezt találjuk a politikájában, amely rendíthetetlenül szabadelvű és demokrata. Ez minden akciójában, mely feltétlenül a magyar érdekek védelmében csúcsosodik ki. A rendszeres újságrovatokon kívül, melyek mind bőveket és tartalmasak, van a *Magyar Hírlap*-nak vasárnaponként „Asszonyok rovata” című érdekes cikksorozata, főképpen nők számára. „A társaság” rovatban mulattató oivasmányt talál az olvasó. A „Közigazgatás” című rovat közlései pedig a legnagyobb szakavatottsággal ölelik fel az idevonatkozó kérdéseket. Értékes kedvezményei is vannak. Előfizetői kedvezményes áron kapják meg a *Divat Szalont* negyedévre 2 koronáért. A legjobb *Képes Gyermeklapot* negyedévre 1 koronáért. A kitűnő képes hetilapot, az *Ország-Világot* negyedévre a *Magyar Hírlappal* együtt 9 korona 50 fillérért. A „Szerkesztői üzenetek” rovatában minden előfizető pontos és lelkiismeretes felvilágosítást kap, bármely komoly, bizalmas kérdésére. *Előfizetési ár. A Magyar Hírlap* előfizetési ára: *negyedévre* 7 korona, *félévre* 14 korona, *egy hónapra* 2 korona 40 fillér. *A Magyar Hírlap kiadóhivatala V., Honvéd-uca 10.*

— **Eladó vagy bérbeadó.** Az Árpád-uca felső részében 3 szobából, 1—1 konyhából és kamarából, továbbá egy külön szobából, konyhából és pincéből álló ház minden órában eladó vagy bérbeadó. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

— **Látképes sümegei levelezőlapok** nagy választékban kaphatók Horvát Gábornál, Sümege.

— **Szalon légyfogó.** Legújabb találmányu enyves szalagtömb, mely a szobából és konyhából gyorsan kiirt minden legyet. Igen célszerű és nélkülözhetetlen találmány. Kapható Darnay Kálmán kereskedésében, Sümege. 1 tömb eredeti gyári ára 20 fillér.

Friss enyves légyfapapír is megérkezett, egy iv ára 3 fillér. — Süveg légyfogó 1 db. 10 fillér.

Freller Adolf

butorkereskedése, Tapolcán.

Fióküzlet:

Sümege, a Tóth órák-féle házban.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Sümege, a Tóth órák-féle házban saját készítményű asztalos és kárpitos butorokban állandóan nagy raktárt tartok és azt a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Nagy választékot tartok **háló- és ebédlőberendezésekből**, továbbá **vasbutorokból** és minden kárpitos szakmába vágó dolgokból.

Midőn főüzletem Tapolcán már 14 év óta fennáll, szolid és megbízható kiszolgálásom által a közbizalmat elnyertem, remélem, hogy vállalatom Sümege is rövid időn belül a bizalomnak örvendeni fog.

Előnyös fizetési feltételek mellett is hajlandó vagyok üzletet kötni.

Teljes tisztelettel

Freller Adolf.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-nál

orvosiilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Pártojunk a hazai ipart és

viseljünk szegedi nyakkendőt!

amely dús választékban kapható

Márkus Salamon Fia cégnél, Sümege.

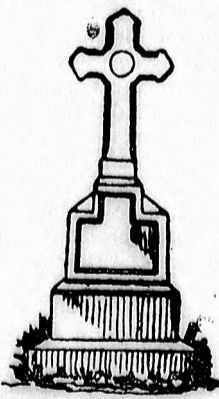
Hazai gyártmány!

A tavaszi idény alkalmával megérkeztek a legjobb minőségű hazai szövetek nagy választékban és rendelímnék a legjobb kiszolgálást és olcsó árakat már előre is biztosítok.

RAKTÁRON TARTOK: kész férfi- és gyermekruhákat a következő árak mellett: férfi öltönyök 7-50 frttól feljebb, Redingot (Ulster) 15 frttól feljebb, egyes nadrág 2-50 frttól feljebb, Havelok 6 frttól feljebb.

Becsés rendeléseiket várva, maradtam kiváló tisztelettel

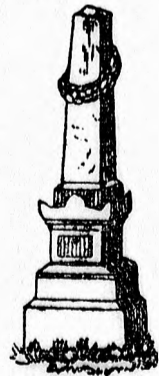
Grünfeld J. uri szabó, Sümege.

PENTZ MIHÁLY
KÖFARAGÓ-MESTER
SÜMEGEN.

Nagy sarkó-raktár
bel- és külföldi márványokból,
granit és sienitből, stb. kövekből.

Elvállal és készít: siremlékeket,
uti kereszteteket, Szent-Háromság
szobrokat, kriptákat, épület munkákat s minden e szakmába vágó munkákat és javításokat

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLABAN TRIEST mellett ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palack 5 korona, 1/2 palack 2-60 korona. 10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Sümege, Márkus Salamon Fia fűszerkereskedésében; nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél, Nagy-Kanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.